

Natuurtoets Elrow Town 2023

Toetsing onder de Wet natuurbescherming

18 april 2023

Kenmerk R001-1290314RJG-V01-pws-NL

Verantwoording

Titel	Natuurtoets Elrow Town 2023
Opdrachtgever	Apenkooi Events B.V.
Projectleider	[REDACTED]
Auteur	[REDACTED]
Tweede lezer	[REDACTED]
Uitvoering inspectiewerk	[REDACTED]
Kenmerk	R001-1290314RJG-V01-pws-NL
Aantal pagina's	29 (exclusief bijlagen)
Datum	18 april 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Te beschouwen natuurwet- en regelgeving	5
1.4	Kwaliteit	6
2	Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Beoogde ontwikkeling	8
2.3	Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing	10
3	Soortenbescherming	11
3.1	Beschermingsregime en bepalingen	11
3.2	Vrijstellingen	11
3.3	Zorgplicht	12
3.4	Werkwijze	12
3.5	Literatuuronderzoek	13
3.6	Toetsing beschermde soorten	13
3.6.1	Flora	14
3.6.2	Grondgebonden zoogdieren	14
3.6.3	Vleermuizen	15
3.6.4	Vogels	19
3.6.5	Amfibieën	25
3.6.6	Vlinders	25
3.6.7	Libellen en overige ongewervelden	26
4	Conclusies en aanbevelingen	27
4.1	Aanleiding en doel	27
4.2	Relevante natuurwet- en regelgeving	27
4.3	Conclusies toetsing	27
4.3.1	Natura 2000-gebieden	27
4.3.2	Soortenbescherming	27
4.3.3	Provinciaal beschermde gebieden	27

5	Literatuur	29

1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor de toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Apenkooi Events B.V. heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor het houden van een festival in landelijk gebied. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen worden afgegeven en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In deze rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke natuurwet- en regelgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de geldende natuurwet- en regelgeving?
- Zijn maatregelen en/of een vergunning/ontheffing/melding nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (hierna: 'Wnb') is het wettelijke stelsel voor bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten (flora en fauna) en houtopstanden. Het beschermingsregime gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning of ontheffing. Provinciale Staten (PS) van de provincie Noord-Holland kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten. Naast de Wnb geldt vanuit provinciale ruimtelijke beleidsregels ook regelgeving met betrekking tot beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (hierna: 'NNN').

1.3 Te beschouwen natuurwet- en regelgeving

Natura 2000-gebieden

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Schoorlse Duinen' is circa 3,5 kilometer. Verstoringfactoren zoals geluid, licht en optische verstoring van op- en afbouw van het festival en van het festival zelf zorgen vanwege de afstand en kleinschalige aard van de werkzaamheden met zekerheid niet tot negatieve effecten in Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten door stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitattypen (op circa 3,5 kilometer afstand) worden niet verwacht. Alleen een toetsing met AERIUS kan hier uitsluitsel over geven. Het bevoegd gezag kan hier om vragen.

Provinciaal beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Veel natuurgebieden in Nederland zijn beschermd onder het NNN. Het NNN omvat bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden met als doel deze beter met elkaar en het omliggende gebied te verbinden. Provincies zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van de gebieden. Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN. Een toetsing van de effecten op het NNN van ontwikkelingen die daarbuiten plaatsvinden (externe werking) is in provincie Noord-Holland niet van toepassing (provincie Noord-Holland, 2016). Toetsing van die effecten op het NNN is daarom niet noodzakelijk.

Noord-Holland

In de provincie Noord-Holland zijn naast het NNN ook gebieden aangeduid en beschermd als Bijzonder Provinciale Landschappen of Natuurbeheerplan. Het plangebied maakt geen deel uit van deze gebieden. Voor deze gebieden is verder ook geen onderzoek nodig naar externe werking.

Houtopstanden

Bomenrijen langer dan 20 bomen en houtopstanden groter dan 10 are zijn beschermd, met enkele uitzonderingen. Dit heeft als doel het totale bosoppervlak in Nederland te behouden. Toetsing van eventuele effecten op beschermde houtopstanden is niet aan de orde, omdat er geen bomen worden gekapt.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn diverse planten- en diersoorten specifiek beschermd en voor alle soorten geldt dat negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Vanwege het mogelijk voorkomen van (beschermde) flora en fauna in en nabij het plangebied is een toetsing van eventuele effecten op beschermde soorten noodzakelijk.

1.4 Kwaliteit

TAUW garandeert dat alle relevante beschermde gebieden en houtopstanden bij het ecologisch onderzoek zijn betrokken. Voor soortenbescherming is geen volledige zekerheid te geven over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Dat komt doordat beschermde soorten soms in heel kleine aantallen voorkomen en in sommige jaren zelfs afwezig kunnen zijn. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede daarom is TAUW aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het gaat om het gebied rondom de Wagenweg in Oudkarspel, in de provincie Noord-Holland. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied. Het plangebied bestaat uit een aantal weilanden. Om deze weilanden liggen verschillende watergangen en bosschages met veel braamstruweel. Aan de noordkant bevindt zich een grotere bosschage met twee vervallen schuurtjes en grenst het plangebied aan de provinciale weg N504. Aan de westkant loopt het Noord-Hollands kanaal, welke aan weersijden wordt begrenst door de provinciale wegen N504 en N9. Nog verder naar het westen begint het duingebied 'Schoorlse duinen' en liggen verschillende vakantieparken.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (globaal begrensd)

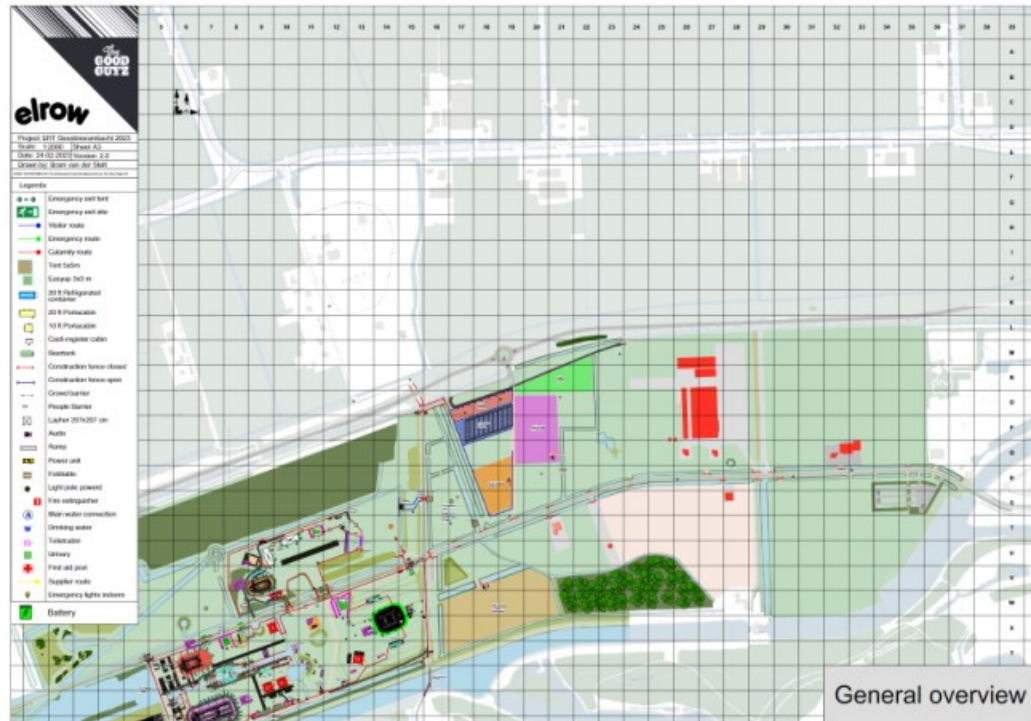
Figuur 2.2 Impressie van het plangebied

2.2 Beoogde ontwikkeling

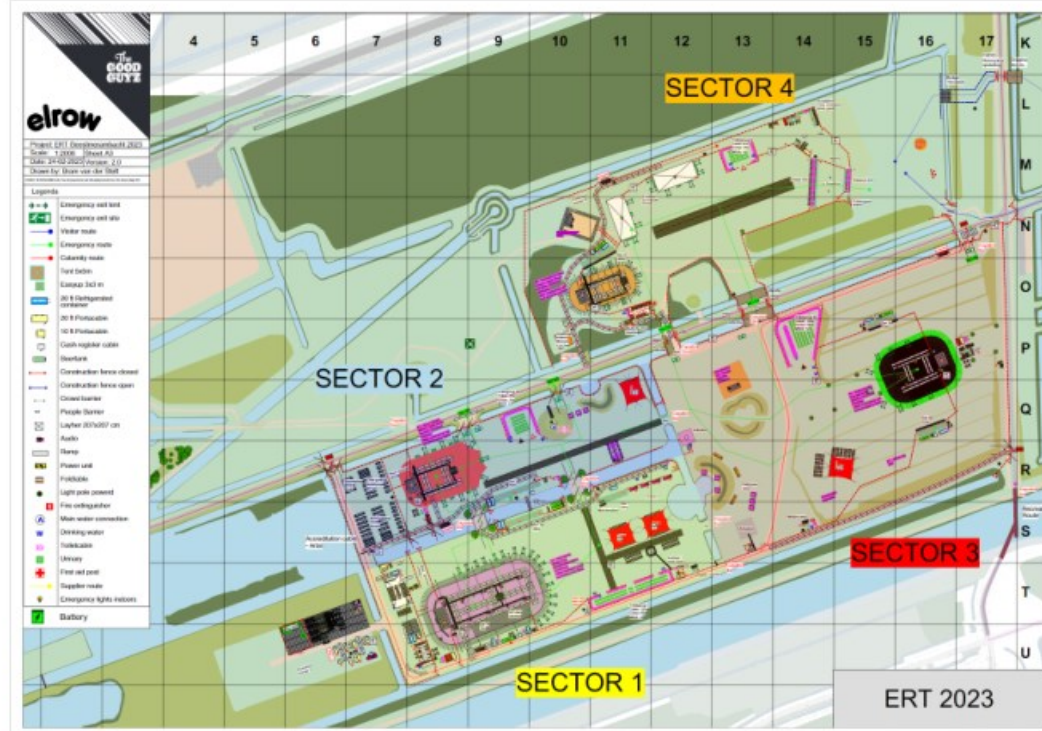
Figuren 2.3, 2.4 en 2.5 geven de beoogde ontwikkeling weer. Het gaat om het houden van het festival Elrow Town Holland 2023 op het festivalterrein Geestmerambacht aan de Wagenweg te Oudkarspel, in de provincie Noord-Holland. In tabel 2.1 zijn de uitgangspunten voor het festival beschreven.

Tabel 2.1 Uitgangspunten voor Elrow Town Holland 2023

Onderdeel	
Datum festival	2 september 2023
Startdatum opbouw	24 augustus 2023
Einddatum afbouw	7 september 2023
Tijden festival	12:00 – 00:00 uur
Vuurwerk?	Nee
Lichtshows?	Nee
Aantal beoogde bezoekers	28.000
Activiteiten buiten het festivalterrein?	Alleen de parkeerplaats

Figuur 2.3 Overzichtkaart van het festivalterrein

Figuur 2.4 Detailkaart van het festivalterrein

- Kap van bomen en struiken is geen onderdeel van de werkzaamheden
- De sloop of renovatie van woningen is geen onderdeel van de werkzaamheden
- Het vergraven of dempen van oppervlaktewater is geen onderdeel van de werkzaamheden

3 Soortenbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft of het voorgenomen plan of project negatieve effecten heeft op beschermde flora en fauna en of vervolgstappen nodig zijn.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar soms ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent 3 beschermingsregimes:

- Vogels: Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn Europees beschermd via de Vogelrichtlijn
- Dieren en planten: Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn Europees beschermd via de Habitatrichtlijn en/of de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn of de verdragen van Bern en Bonn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Tabel 3.1 geeft een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in de bescherming van verblijfplaatsen en de bescherming tegen verstorende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland kan een ontheffing verlenen van de verboden zoals benoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Dit kan alleen wanneer er sprake is van een geldend wettelijk belang, er geen reële alternatieven zijn en er geen effect is op de staat van instandhouding beschermde soorten.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren landelijk beschermd onder de categorie 'Nationale soorten', zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland heeft bij verordening deze soorten 'vrijgesteld' van de ontheffingsplicht (provincie Noord-Holland, 2016). Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (zie paragraaf 3.3). Voor tijdelijke activiteiten zoals festivals geldt deze vrijstelling echter niet. Dit betekent dat in deze toetsing ook vrijgestelde soorten zijn meegenomen.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb. VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn. Cijfers verwijzen naar de wetsartikelen

Beschermingsregime Verbodsbepaling	Vogels - VR	Dieren - HR/ Bonn/Bern	Planten - HR/ Bonn/Bern	Dieren - nationaal	Planten - nationaal
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)				
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen rust- of voortplantingsplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b	
Eieren:					
Vernielen (VR: en beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (Wnb, artikel 1.11) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. De initiatiefnemer neemt de noodzakelijke maatregelen om negatieve gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken/ongedaan te maken. Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt.

3.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 10 maart 2023
- [De Ecoviewer van TAUW](#)
- Een oriënterend veldbezoek op 16 maart 2023

De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

3.5 Literatuuronderzoek

Tabel 3.2 geeft een overzicht van alle beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens en biotoop mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen.

Op basis van de afwezigheid van grote aaneengesloten bosschages, heide, duingebied en andere grote natuurterreinen in en nabij het plangebied worden de aanwezigheid van en negatieve effecten op de volgende soort(groep)en op voorhand uitgesloten: damhert en reptielen. Doordat er geen werkzaamheden plaatsvinden aan (oevers van) watergangen kunnen effecten op vissen ook worden uitgesloten. Deze soort(groep)en worden om die reden niet verder behandeld in deze rapportage.

Tabel 3.2 Beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens en habitat mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen

Soortgroep	Mogelijk aanwezige beschermde soorten
Flora	Blauw guichelheil, glad biggenkruid, groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw, stofzaad, wilde ridderspoor, wilde weide
Grondgebonden zoogdieren	Boommarter, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, noordse woelmuis, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, waterspitsmuis, wezel, woelrat
Vleermuizen	Baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, watervleermuis
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief
Vogels - jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren	Blauwe reiger, boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai, zwarte roodstaart
Vogels – in gebruik zijnde nesten	Algemene vogels als merel en roodborst
Amfibieën	Meerkikker, rugstreeppad, algemene soorten als gewone pad en kleine watersalamander
Vlinders	Aardbeivlinder, bruine eikenpage, duinparelmoervlinder, grote vos
Libellen	Gevlekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel
Overige ongewervelden	Platte schijfhoren

3.6 Toetsing beschermde soorten

In de volgende paragrafen zijn de effecten van de beoogde ontwikkeling op de in tabel 3.2 genoemde soorten beschreven.

3.6.1 Flora

Blauw guichelheil, glad biggenkruid, groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw, wilde ridderspoor en wilde ruit komen voor op zonnige, open plaatsen in weilanden, op akkers en ruderaal plaatsen, langs wegbermen en op andere open plekken. Stofzaad komt ook voor op zonnige, open plekken, maar dan in bossen en in duingebieden. Het betreft zeer zeldzame soorten die niet in intensief gebruikte agrarische percelen voorkomen. Gelet hierop kan het voorkomen van beschermde flora worden uitgesloten. Negatieve effecten op flora zijn daarom uitgesloten. Maatregelen zijn niet nodig.

3.6.2 Grondgebonden zoogdieren

Alle beschermde grondgebonden zoogdieren die mogelijk in het plangebied voorkomen zijn beschermd onder artikel 3.10 van de Wnb. Dit houdt in dat er geen verbod rust op verstoring van individuen van deze soorten. Wel is het aantasten van verblijfplaatsen en daarvoor essentieel leefgebied verboden. Aangenomen wordt dat de aanwezige zoogdieren door de hoge gebruiksdruk in enige mate gewend zijn aan aanwezigheid, beweging en geluid van mensen en voertuigen.

Vossen, boommarters en bunzingen leven vooral in bossen, waar zij hun verblijfplaatsen hebben in konijnen-, vossen- en dassenhopen, boomholten, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Steenmarters leven vooral in bebouwing waar zij hun verblijfplaatsen hebben op zolders of achter gevelbetimmeringen. Steenmarters kunnen echter ook verblijven in struweel of takkenhopen, en boomarter kunnen soms voorkomen in bebouwing. Bij het veldbezoek zijn aan de noordkant van het plangebied twee vervallen schuren aangetroffen met mogelijke verblijfplaatsen voor steen- of boomarter (zie figuur 3.1). Daarnaast zijn verschillende braamstruwelen aangetroffen aan de noordkant en de westkant van het plangebied (zie figuur 3.2). Zodoende is er voldoende beschutting en ruimte voor steen- en boomarter, bunzing, wezel en hermelijn. Daarnaast bieden de bosschages en struwelen rondom het plangebied genoeg leefruimte voor allerlei (spits)muizen, woelratten en egels. Deze elementen worden niet aangetast door de festiviteiten waardoor fysieke aantasting is uitgesloten.

Het plangebied zelf dient als foerageergebied voor hazen en konijnen en er zijn overal muizenholletjes aanwezig in de oevers van de watergangen. Tijdens het veldbezoek zijn meermaals drie of vier hazen waargenomen in verschillende velden binnen het plangebied. Ook zijn hazen aangetroffen in de bosschage ten noorden van het plangebied. Voor hazen en konijnen is genoeg alternatief foerageergebied aanwezig rondom het plangebied in de vorm van open velden, bosschages en struwelen. Verblijfplaatsen van hazen kunnen aanwezig zijn in de weilanden in het plangebied, maar ook in struweel, ruigtes en bosschages aan de rand van het plangebied. De paartijd van hazen loopt van februari tot in augustus/september. Om precies te weten waar nest- en verblijfplaatsen van hazen zich precies bevinden is een controle nodig naar aanwezige hazenlegers. De aanwezige holletjes in de oevers van watergangen worden niet aangetast door de werkzaamheden.

Tijdens de broedvogelcontrole zal ook goed worden gekeken naar hazenlegers en andere verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren in en rondom de velden in het plangebied. Wanneer deze worden aangetroffen worden gepaste maatregelen genomen om deze verblijfplaatsen te ontzien bijvoorbeeld door het op voldoende afstand plaatsen van hekken. Omdat de meeste velden door sloten zijn afgescheiden van struweel en bosschages is het voor deze bosschages niet nodig om ze af te zetten met hekken. Onderzoek naar verblijfplaatsen is hier dan ook niet nodig.

Figuur 3.1 Schuren met voor marters geschikte ruimtes aan de noordkant van het plangebied

Figuur 3.2 Voor marters, egels en andere zoogdieren geschikte braamstruwelen aan de noord- (links) en westkant (rechts) van het plangebied

3.6.3 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden, namelijk: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Deze worden hieronder per type leefgebied beschreven. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te allen tijde wettelijk beschermd. Indien foerageergebied en/of vliegroutes een essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen vormen, zijn deze functies eveneens wettelijk beschermd. Er wordt daarom onderscheid gemaakt in essentiële foerageergebieden en vliegroutes en niet-essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

3.6.3.1 Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, allerlei andere bouwwerken zoals kerken, kantoorpanden en bunkers, in grotten, in boomholtes of achter schors en in kieren van bomen. Globaal kan daarbij onderscheid gemaakt worden tussen in gebouwen verblijvende vleermuissoorten en in bomen verblijvende vleermuissoorten. Omdat vleermuizen een duidelijke jaarcyclus kennen, maken we onderscheid tussen verschillende typen verblijfplaatsen, namelijk zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen.

Fysieke aantasting

In het plangebied zijn dergelijke verblijfplaatsen niet aanwezig. Rondom het plangebied wel, namelijk achter loshangende schors van bomen en in twee vervallen schuurtjes in de bosschage aan de noordkant van het plangebied (zie figuur 3.3 en 3.4).

Het hele plangebied en omgeving zijn geïnspecteerd op mogelijke verblijfplaatsen. Dit betrof echter geen volledige inventarisatie van holtes, mogelijk zijn geschikte verblijfplaatsen gemist. Om ervoor te zorgen dat eventueel gemiste verblijfplaatsen niet worden verstoord dienen aanwezige bomen in en rond het plangebied niet direct te worden aangelicht tijdens het festival en tijdens de op- en afbouw.

Figuur 3.3 Schuurtjes met geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen ten noorden van het plangebied

Figuur 3.4 Bomen met loshangende schors, geschikt voor vleermuizen

Effecten door verlichting

In de omgeving van het plangebied zijn geschikte holtes en openingen aangetroffen in enkele bomen en in twee schuurtjes (zie figuur 3.3 en 3.4). Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen hier daarom niet worden uitgesloten. Effecten op deze verblijfplaatsen kunnen worden voorkomen door de bebouwing en bomen niet direct aan te lichten, dat geldt ook voor bebouwing en bomen in en rond het plangebied. Effecten als gevolg van licht zijn op deze manier uitgesloten.

Effecten door geluid

Het festivalgeluid kan vleermuizen in hun verblijfplaatsen binnen het plangebied niet verstoren. Alleen luid ultrasoon geluid (geluid >20 kHz) kan vleermuizen uit verblijfplaats verjagen (Zeale et al., 2016). Tijdens het festival is er geen ultrasoon geluid en dit type geluid weerkaatst bovendien van hout en steen af zodat het niet in de verblijfplaatsen van vleermuizen kan binnendringen. De verblijfplaatsen van vleermuizen worden daarom niet verstoord door het festivalgeluid.

Al deze mogelijke verblijfplaatsen worden niet aangetast door de werkzaamheden. Om ervoor te zorgen dat geen verstoring plaatsvindt van verblijfplaatsen mogen aanwezige bebouwing, bomen, struweel en ander groen niet worden aangelicht tijdens de festiviteiten.

3.6.3.1 Vliegroutes en foerageergebieden

Foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn onder andere groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen, andere opgaande begroeiing, randen van bebouwing en watergangen.

Fysieke aantasting

In en in de omgeving van het plangebied kunnen aanwezige bomen en (braam)struweel dienen als vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Er vindt door de festivals echter geen fysieke aantasting plaats van deze groenstructuren. Fysieke aantasting van vliegroutes en foerageergebieden is daardoor uitgesloten.

Effecten door licht

Sommige vleermuissoorten zijn gevoelig voor verlichting. Daardoor kunnen deze soorten door verlichting worden verstoord. Andere soorten worden juist door verlichting aangetrokken (door de insecten die afkomen op het licht). Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn bijvoorbeeld vleermuissoorten die (ook) in de nabijheid van straatverlichting jagen.

De tijd dat er extra verlichting op en rond het terrein is, is beperkt tot enkele uren. In de omgeving van het plangebied blijft te allen tijde voldoende foerageergebied beschikbaar waar vleermuizen terecht kunnen in de korte perioden waarin verstoring plaatsvindt. In de omgeving van het plangebied zijn namelijk watergangen, bomen en groen aanwezig die kunnen dienen als foerageergebied. Daarnaast is genoeg alternatieve bebouwing aanwezig die voor vleermuizen kan dienen als vliegroute.

Door verlichting niet op bebouwing, bomen en struweel te richten, en naar beneden schijnende armaturen te gebruiken op het festivalterrein, wordt de uitstraling van verlichting op foerageergebieden en vliegroutes beperkt. Wanneer de maatregelen gevolgd worden, zijn negatieve effecten van verlichting op foerageergebieden en vliegroutes uitgesloten. Ook doordat er genoeg alternatief foerageergebied aanwezig is in de omgeving van het plangebied en omdat de verstoring is beperkt tot enkele uren.

Effecten door geluid

Er zijn diverse vleermuisonderzoeken uitgevoerd om de geluidseffecten van het festival Airforce in Enschede op vleermuizen te onderzoeken (Wisgerhof et al., 2017; Reimerink et al., 2017; Lubbers & Marchal, 2017; Janssen et al., 2017). Uit deze onderzoeken blijkt dat negatieve effecten van geluid van evenementen alleen zijn te verwachten wanneer de frequentie van het festivalgeluid samenvalt met de frequenties die vleermuizen goed kunnen horen. Frequenties hoger dan 10 kHz doven na enkele honderden meters uit. De frequenties van 20 kHz en hoger zijn binnen enkele tientallen meters al uitgedoofd.

Gelet op het voorgaande heeft festivalgeluid maar een beperkte invloedsfeer voor vleermuizen. Er is namelijk maar weinig overlap met festivalgeluid en de frequenties die vleermuizen kunnen horen. Bovendien doven deze hogere frequenties (relevant voor vleermuizen) relatief snel uit. Zelfs al heeft festivalgeluid dergelijke (voor de mens veelal onhoorbare) frequenties dan zijn deze alleen plaatselijk hoorbaar voor de vleermuizen. Dat het geluid hoorbaar is, wil nog niet zeggen dat vleermuizen daardoor verstoord worden. Vleermuizen jagen en vliegen immers regelmatig in groepen, waarbij ze elkaars roepen kunnen horen. Gelet op het tijdelijk en plaatselijke invloed door geluid en het relatief grote leefgebied van vleermuizen wordt een blijvend effect door festivalgeluid niet verwacht. Gelet op het voorgaande worden geen effecten op de vleermuizen in het plangebied verwacht.

3.6.4 Vogels

3.6.4.1 Vogels - jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze vogelsoorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Opbouw en festival zullen eind augustus/begin september plaatsvinden. Voor veel van deze soorten zullen daarom geen broedgevallen meer in het plangebied aanwezig zijn.

Boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer, torenvalk en wespandief broeden in grote nesten in bomen. Dit kunnen zelf gemaakte nesten zijn of oude nesten van ekster of zwarte kraai betreffen. Van geen van deze vogels zijn geschikte nesten aangetroffen in of rond het plangebied. Aanwezigheid van en effecten op boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespandief zijn daarom uitgesloten. Omdat de bomen nog geen bladeren hadden was goed te controleren of en waar mogelijke nesten zich bevonden. Om ervoor te zorgen dat er geen vogels aan het broeden zijn tijdens (de opbouw van) het festival zal voorafgaand aan het festival nog een broedvogelcontrole plaatsvinden naar broedende vogels.

Slechtvalken broeden in hoogbouw, vanaf waar ze uitkijken over de gehele omgeving. Vanaf hun nest hoog in een kerk, flatgebouw of wolkenkrabber kunnen ze gemakkelijk jagen op voorbijvliegende vogels. Dergelijke hoogbouw is niet aanwezig in het plangebied. Aanwezigheid van en effecten op slechtvalk zijn daarom uitgesloten.

Gierzwaluwen spenderen bijna hun hele leven in de lucht. De soort komt alleen naar beneden om te broeden. Dit doen ze onder daken van bebouwing. Huismussen broeden ook onder daken van bebouwing, waar ze zich nestelen onder de dakpannen. Door het ontbreken van geschikte bebouwing kan het voorkomen van gierzwaluw en huismus worden uitgesloten.

Kerkuil en steenuil broeden vooral in landelijk gebied, waar ze verblijfplaatsen hebben in schuren en zolders van bebouwing. Deze zijn alleen te vinden in één van de twee schuurtjes ten noorden van het plangebied (zie figuur 3.5). Deze schuur is geschikt voor steenuil, niet voor kerkuil. Wel kan kerkuil in plangebied foerageren. Van kerkuil zijn veel waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied. Van steenuil zijn twee waarnemingen bekend uit het plangebied: ten noorden van het plangebied, langs de N504, en bij een woning langs de Veertweg. Verblijfplaatsen in het plangebied zijn niet bekend. Effecten op nestplaatsen zijn daarom uitgesloten. Effecten op essentieel foerageergebied kunnen worden uitgesloten door de aanwezigheid van genoeg alternatief foerageergebied in de omgeving van het plangebied en doordat het festival niet 's nachts plaatsvindt.

Figuur 3.5 Schuurtje met geschikte openingen voor steenuil in de bosschage ten noorden van het plangebied

Blauwe reigers broeden in kolonies in grote bomen, meestal op een eiland. Boerenzwaluw en huiszwaluw broeden in boerderijen, schuren, huizen, stallen en op bedrijventerreinen in landelijk gebied. Alle drie de soorten komen veelvuldig voor in de omgeving van het plangebied. Voor blauwe reiger zijn geen geschikte nestplaatsen aangetroffen in het plangebied. Door het ontbreken van geschikte bebouwing in en rond het plangebied kan het voorkomen van boerenzwaluw en huiszwaluw ook worden uitgesloten. Wel kunnen deze soorten in het plangebied foerageren. Er is echter genoeg alternatief foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied om dit te compenseren. Effecten op boerenzwaluw, huiszwaluw en blauwe reiger zijn daarom uitgesloten.

Bosuilen broeden in holtes en spleten in bomen in bosschages en landelijk gebied. IJsvogels broeden in steile oevers langs helder water, met genoeg vis om te kunnen overleven. Oeverzwaluwen nestelen in steilwanden van natuurlijke oevers of, veel vaker, afgravingen, gronddepots of andere gevolgen van menselijke bedrijvigheid. Voor bosuil, oeverzwaluw en ijsvogel zijn geen geschikte nestplaatsen aangetroffen. Bosuil, oeverzwaluw en ijsvogel kunnen wel in en rond het plangebied foerageren. Door de aanwezigheid van genoeg alternatief foerageergebied in de omgeving van het plangebied kunnen effecten op beide soorten toch worden uitgesloten.

Soorten als boomklever, boomkruiper, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, koolmees, pimpelmees, spreeuw, zwarte kraai en zwarte roodstaart kunnen nestelen in de bosschages en struwelen rondom het plangebied (zie figuur 3.6). Ook is een geschikte nestkast voor broedvogels aangetroffen in de bosschage ten noorden van het plangebied (zie figuur 3.7). In dezelfde bosschage zijn ook twee bomen aangetroffen met geschikte holtes voor spechten (zie figuur 3.8) en zijn roepende boomklevers, grote bonte spechten en groene spechten gehoord. De bosschages, struwelen en nestkast worden niet aangetast door het festival. Daarnaast broeden deze vogels van februari tot begin augustus. Omdat de opbouw van het festival eind augustus plaatsvindt worden broedende vogels van deze soorten niet verwacht. Een broedvogelcontrole voor aanvang van het festival is specifiek voor deze soorten dan ook niet nodig.

Figuur 3.6 Geschikte nestplaatsen voor allerlei vogels in bosschages en struweel rondom het plangebied

Figuur 3.7 Geschikte nestkast voor allerlei vogels als koolmees, pimpelmees en grauwe vliegenvanger ten noorden van het plangebied

Figuur 3.8 Geschikte nestplaatsen voor spechten in bomen ten noorden van het plangebied

3.6.4.2 Vogels – in gebruik zijnde nesten

De nesten van alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd wanneer ze als broedlocatie in gebruik zijn. Bij het veldbezoek zijn algemene soorten als roodborst en houtduif waargenomen. Deze soorten broeden in bomen en struiken. Ook zijn geschikte nestplaatsen als nestkasten en boomholtes aangetroffen. Verder zijn alle velden en watergangen ook geschikt als broedplaats voor verschillende weide- en watervogels. Het is daarom niet uitgesloten dat vogels in en rond het plangebied aan het broeden zijn tijdens het festival. Omdat festival en opbouw plaatsvinden rond eind augustus/september worden niet veel broedgevallen verwacht. De meeste vogels zijn in deze periode namelijk al uitgebroed. Om eventuele late broedgevallen te kunnen ontzien zal voor aanvang van de opbouwwerkzaamheden een broedvogelcontrole worden uitgevoerd.

Effecten door geluid op vogels

Een overtreding van de wet treedt alleen op als er een blijvend effect wordt veroorzaakt, zoals het permanent verlaten van het nest. Het langdurig verlaten van het nest met de dood van jongen of het niet uitkomen van eieren beschouwen we ook als een blijvend effect (zie paragraaf 3.1). Zowel geluidsfrequenties (in Herz Hz of kiloHerz (kHz)) als geluidsterkte (decibels dB) is van invloed op de reactie van broedende vogels. Volgens Beason (2004) zijn vogelsoorten het meest gevoelig voor geluiden tussen de 1 en 4 kHz, hoewel ze ook lagere en hogere frequenties kunnen horen. Ultrasoon geluid (boven de 20 kHz) kunnen vogels niet horen. De meeste soorten kunnen ook geen infrasoon geluid (onder de 20 Hz) horen, met uitzondering van duiven. Vogels kunnen in het algemeen ook binnen de 1 en 4 kHz maar half zo goed horen als mensen.

Uit de literatuur blijkt dat broedende vogels zelden hun nest verlaten door geluidverstoring. Brown (1990) heeft het geluid van vliegtuigen (frequenties tussen de 30 Hz en 8000 Hz) onderzocht bij broedkolonies van sterns die niet gewend waren aan vliegtuigen. Hieruit bleek dat de vogels bij geluidsterkte tussen 65 en 90 dB wel reageerden op het geluid maar de reactie bestond uit het kijken in de richting van de geluidsbron. Schrik- of vluchtreacties werden pas bij de hogere geluidsterkte waargenomen (significant meer schrik- en vluchtreacties boven de 90 dB). Echter, ook bij deze hogere geluidsterkte bleef meer dan 80 % van de broedkolonie op het nest zitten.

De vogels die vluchtten kwamen ook weer terug op het nest. Delaney et al. (2011) en Pater et al. (1999, 2001) onderzochten de reacties van broedende spechten op geluiden van militaire acties (schieten, helikopters, granaten). Pas bij geluidssterktes van 79 dB tot 103 dB werd waargenomen dat enkele spechten het nest verlieten. Deze spechten keerden relatief snel weer terug naar het nest en er was geen effect op broedsucces.

Uit verschillende monitoringen tijdens vergelijkbare festivals in vergelijkbare gebieden met vergelijkbare soorten, is vastgesteld dat geluid niet heeft geleid tot verstoring. Broedende vogels, met soms een nest op slechts een tiental meter van het hoofdpodium, bleven broeden of hun jongen verzorgen tijdens het festival. Gelet op het voorgaande en op het lokale en tijdelijke karakter worden blijvende effecten door festivalgeluid niet verwacht. Niet op algemene broedvogels noch op jaarrond beschermde nesten. Gelet op het voorgaande wordt niet verwacht dat het festivalgeluid leidt tot permanente effecten op broedende vogels of jaarrond beschermde nesten.

Menselijke aanwezigheid en vogels

Het festival vindt plaats in een recreatiegebied waar dagelijks mensen aanwezig zijn. Op de grasvelden worden daarom geen broedende vogels verwacht. Mogelijke broedlocaties betreffen de groenstroken, bomen en bebouwing in en rond het plangebied. Elk jaar is daarom een broedvogelcontrole nodig enkele dagen voorafgaand aan het festival. Op basis van de broedvogelcontrole worden gepaste maatregelen genomen om gevoelige locaties te ontzien. Geschikte maatregelen verschillen per situatie. Voor een vogelnest hoog in een boom zijn andere maatregelen nodig dan voor een nest op de grond. Voorbeelden van maatregelen zijn het plaatsen van (zichtdichte) hekken, niet direct aanlichten van boomkronen en het niet plaatsen van foodtrucks met rookontwikkeling onder bomen.

Effecten door licht op vogels

In hoeverre licht ook blijvende effecten op dieren kan hebben is slecht bekend. Uit onderzoek naar de effecten van wegverlichting boven autosnelwegen blijkt dat in een zone langs een verlicht gedeelte van een snelweg de dichtheid van het aantal broedparen van weidevogels afnam. Op grotere afstand van de lichtbron was juist sprake van een vergrote dichtheid van broedparen (de Molenaar, 2003). Het onderzoek toont aan dat licht effecten op vogels kan hebben, waarbij uiteraard de kanttekening past dat boven een autosnelweg sprake is van beduidend sterkere verlichting dan boven een parkeerplaats of festivalterrein. Bovendien is de verlichting van snelwegen een permanente verlichting, verlichting van festivals is zeer tijdelijk. Omdat de lichtintensiteit met een toenemende afstand tot de lichtbron snel (kwadratisch) afneemt zijn de lichteffecten beperkt tot een relatief klein gebied in de directe omgeving van de lichtbronnen.

De verlichting wordt gericht op het festivalterrein en het terrein daaromheen wordt niet direct verlicht. Geconcludeerd wordt dat er geen effect op broedende vogels is van de verlichting tijdens het festival. De redenen daarvoor zijn:

- De verlichting is van korte duur, beperkt tot maximaal enkele uren
- Het verlichte deel van het deel waar een evenement plaatsvindt, is relatief klein
- Verlichting wordt voldoende van opgaande begroeiing met broedende vogels afgericht

Conclusie vogels

Het geluid en licht van het festival zorgt niet voor een blijvend effect op vogels. Hiervoor zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk. Menselijke aanwezigheid kan broedende vogels mogelijk wel verstoren. Daarom wordt elk jaar enkele dagen voorafgaand aan het festival een broedvogelcontrole uitgevoerd. Ook naar broedende watervogels langs de watergangen. Bij aanwezigheid van nesten worden op aanwijzing van een deskundige gepaste maatregelen getroffen om aanwezige nestplaatsen te ontzien. Het gaat om maatregelen als het plaatsen van (zichtdichte) hekken, het niet aanlichten van boomkronen en groen, en het niet gebruiken van rook uitstotende machines en installaties onder bomen. Op plaatsen waar het plangebied wordt afgescheiden van struweel en bosschages door een watergang, hoeven geen hekken te worden geplaatst. Hierdoor kan de broedlocatie niet worden betreden en treedt er geen verstoring op. Deze methode is al bij andere festivals succesvol toegepast. De broedvogelcontrole hoeft alleen uitgevoerd te worden waar deze verstoring kan optreden namelijk binnen het festivalterrein en de direct daaraan grenzende bosranden, oevers et cetera. Gelet op het voorgaande worden effecten op vogels voorkomen. Een overtreding van de wet treedt niet op. Een ontheffing is niet nodig.

De festivals zijn tijdelijk en lokaal van aard. Aangenomen wordt dat de aanwezige broedvogels door de hoge gebruiksdruk in enige mate gewend zijn aan de aanwezigheid, beweging en geluid van mensen en voertuigen. Daarnaast vinden de evenementen op het open veld plaats en niet in de groenstructuren aan de rand. Kleinere zangvogels broeden in dichte vegetatie. Door de verborgen broedecologie en gewenning wordt verstoring met wezenlijke invloed uitgesloten.

Het kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat vogels in de tijd tussen het veldbezoek en de start van de opbouw van het festival op kwetsbare locaties gaan broeden. Het is daarom zaak om hier voorafgaand aan het festival rekening mee te houden. Een controle op nesten van broedvogels is maximaal vijf dagen voorafgaand aan de opbouw van het festivalterrein noodzakelijk om overtreding van de wet te voorkomen. Als een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringsvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van broeden niet wordt gewerkt. De breedte van deze zone dient door een ter zake kundige te worden bepaald. Verstoring kan onder andere ook worden voorkomen door een nestlocatie af te schermen met een zichtdicht hek. Deze methode is bij diverse festivals met succes toegepast.

3.6.5 Amfibieën

Meerkikker houdt van zon en warmte, met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren met een goed begroeide oever. Het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De soort komt niet in de omgeving van het plangebied voor. Effecten op meerkikker zijn daarom uitgesloten.

Rugstreeppaden komen voor in de duinen en aangrenzende agrarische percelen op enige afstand van het plangebied. Gelet op de verspreiding in de ruime omgeving van het plangebied is de aanwezigheid van rugstreeppad in het plangebied uitgesloten. Het plangebied ligt in een gebied waar in het verleden ruikverkaveling heeft plaatsgevonden. Binnen dit grotere gebied zijn geen waarnemingen (in de NDFF) bekend van rugstreeppad. De waarnemingen in agrarisch gebied hebben vrijwel uitsluitend betrekking op polders met een origineel verkavelingspatroon, ten zuidwesten van het Noord-Hollands Kanaal. Een onderzoek naar in het plangebied aanwezige rugstreeppadden is daarom niet nodig.

Soorten als gewone pad en kleine watersalamander kunnen hun verblijfplaatsen hebben in het struweel rondom het plangebied, holletjes onder het struweel en in het aanwezige strooisel. Aanwezig struweel wordt niet betreden tijdens het festival. Effecten zijn hierdoor daarom uitgesloten. Verblijfplaatsen in grasland en in aanwezige holletjes kunnen wel worden aangetast door de festiviteiten. Tijdens de broedvogelcontrole wordt daarom ook op mogelijke verblijfplaatsen van rugstreeppadden en andere amfibieën gelet. Wanneer deze worden aangetroffen worden gepaste maatregelen genomen om verblijfplaatsen te ontzien.

3.6.6 Vlinders

Aardbeivlinder, bruine eikenpage en duinparelmoervlinder zijn kritische vlindersoorten die voorkomen in natuurlijke terreinen als kruidenrijke graslanden, heiden, goed ontwikkelde bossen en duingebieden. Deze elementen komen alleen voor ten westen van het plangebied, in de duingebieden rondom Schoorl. Negatieve effecten op aardbeivlinder, bruine eikenpage en duinparelmoervlinder zijn daarom uitgesloten.

Grote vos komt voor in bossen, boomgaarden en solitaire bomen. Waardplanten van de soort zijn iep, kers, populier en sommige wilgen. In het plangebied komen deze bomen niet voor. Ten noorden van het plangebied komen populieren voor. De bosschages waarin deze bomen staan worden echter niet aangetast door de festiviteiten. Hierdoor zijn effecten op grote vos toch uitgesloten.

Negatieve effecten op beschermde vlinders zijn uitgesloten. Maatregelen zijn niet nodig.

3.6.7 Libellen en overige ongewervelden

Gevlekte en sierlijke witsnuitlibel komen voor langs schone, vegetatierijke vennen, (duin)plassen, laagveenmoerassen en dode rivierarmen. Van beide soorten zijn geen waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied en er is geen geschikt habitat aanwezig. Effecten op libellen zijn daarom uitgesloten.

Platte schijfhoren komt op een enkele locatie voor ten zuidwesten van het plangebied. Doordat echter geen werkzaamheden plaatsvinden aan watergangen zijn effecten op platte schijfhoren uitgesloten.

Effecten op beschermde libellen en overige ongewervelden zijn uitgesloten. Maatregelen zijn niet nodig.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Apenkooi Events B.V. heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor het houden van een festival in landelijk gebied. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

4.2 Relevante natuurwet- en regelgeving

Voor de toetsing van het voornemen is de volgende natuurwet- en regelgeving van toepassing:

- Wet natuurbescherming – onderdelen:
  - Gebiedsbescherming - Natura 2000
  - Soortenbescherming
- Provinciaal beschermde gebieden:
  - Natuurnetwerk Nederland

4.3 Conclusies toetsing

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Verstoringsfactoren zoals geluid, licht en optische verstoring van de aanlegfase en gebruiksfase zorgen vanwege de afstand en kleinschalige aard van de werkzaamheden met zekerheid niet tot negatieve effecten in Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten door stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitattypen (op circa 3,5 kilometer afstand) worden niet verwacht. Alleen een toetsing met AERIUS kan hier echter uitsluitsel over geven. Het bevoegd gezag kan hier om vragen.

4.3.2 Soortenbescherming

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op door de Wnb beschermde soorten, namelijk grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, jaarrond beschermde vogels, broedvogels en amfibieën. Door het nemen van mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten op alle soorten worden voorkomen. Behalve een veldcontrole voorafgaand aan het festival is geen nader onderzoek naar deze soorten nodig. Afhankelijk van het veldbezoek kan het nemen van maatregelen noodzakelijk zijn. In tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing van de mogelijke effecten op beschermde soorten.

4.3.3 Provinciaal beschermde gebieden

4.3.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN. Een toetsing van de effecten op het NNN van ontwikkelingen die daarbuiten plaatsvinden (externe werking) is in provincie Noord-Holland niet van toepassing (provincie Noord-Holland, 2016). Toetsing van die effecten op het NNN is daarom niet noodzakelijk.

4.3.3.2 Noord-Holland

In de provincie Noord-Holland zijn naast het NNN ook gebieden aangeduid en beschermd als Bijzonder Provinciale Landschappen of Natuurbeheerplan. Het plangebied maakt geen deel uit van deze gebieden. Voor deze gebieden is verder ook geen onderzoek nodig naar externe werking.

Tabel 4.1 Samenvatting van de resultaten van de toetsing van effecten op beschermde soorten

Soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Flora	Nee	Nee	N.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk	Nee	- Extra veldbezoek naar verblijfplaatsen in plangebied (hazenlegers) en bosschages, struweel en langs oevers - Gerichte maatregelen naar aanleiding van aantreffen verblijfplaatsen
Vleermuizen	Mogelijk	Nee	Niet aanlichten van watergangen, bomen en groen
Vogels – jaarrond beschermde nesten	Mogelijk	Nee	- Broedvogelcontrole naar nestplaatsen voor aanvang van de werkzaamheden - Gerichte maatregelen naar aanleiding van aantreffen nestplaatsen
Vogels – broedvogels	Mogelijk	Nee	- Broedvogelcontrole naar nestplaatsen voor aanvang van de werkzaamheden - Gerichte maatregelen naar aanleiding van aantreffen nestplaatsen
Amfibieën	Mogelijk	Nee	- Extra veldbezoek naar verblijfplaatsen in plangebied en omliggende bosschages, struweel en langs oevers - Gerichte maatregelen naar aanleiding van aantreffen verblijfplaatsen
Reptielen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vissen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vlinders	Nee	Nee	N.v.t.
Libellen	Nee	Nee	N.v.t.
Overige ongewervelden	Nee	Nee	N.v.t.

5 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

Provincie Noord-Holland, 2016. Verordening Wet natuurbescherming. PRB, publicatienr. 6151

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2020.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.anemoon.nl

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl